

UPIS NA VISOKO OBRAZOVANJE

VODIČ ZA DECU IZBEGLICE I MIGRANTE

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Овај пројекат финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

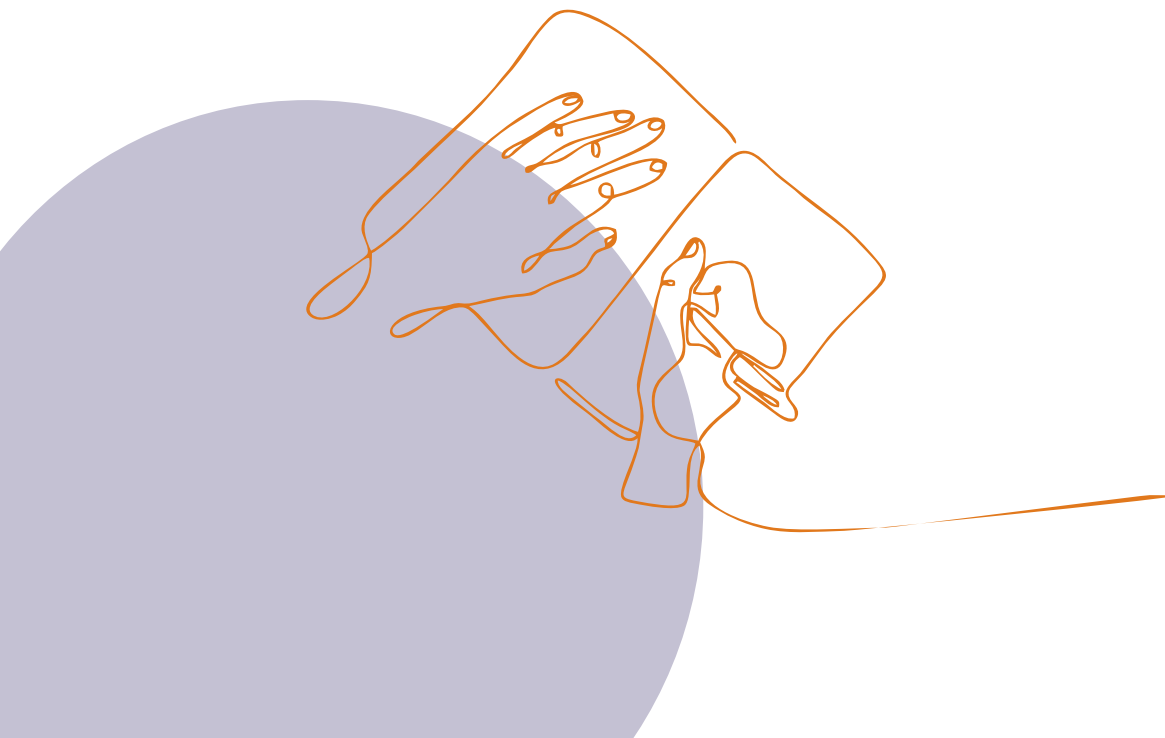
 IOM
UN MIGRATION

SERBIA

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ
И МИГРАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ova publikacija pripremljena je u okviru projekta „Podrška Evropske unije upravljanju migracijama u Srbiji: unapređenje kapaciteta prijema, usluga zaštite i pristupa obrazovanju III“ koji sprovodi Međunarodna organizacija za migracije u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete, Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Komesarijatom za izbeglice i migracije Republike Srbije uz podršku Evropske unije. Autor publikacije je isključivo odgovoran za njen sadržaj koji nužno ne odražava zvanične stavove Evropske unije.

UVOD

Ovaj vodič je namenjen licima kojima je odobren azil, tražiocima azila, licima kojima je odobrena privremena zaštita i drugoj deci migrantima, sa željom da im olakša put do visokog obrazovanja u Republici Srbiji.

Razumemo da imate mnoga pitanja u vezi sa upisom na fakultete i priznavanjem vaših prethodno stečenih diploma. Zato smo pripremili ovaj vodič koji će vam pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi sa upisom na akreditovane studentske programe na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji.

U odgovorima na ova pitanja saznaćete sve o procedurama upisa na visokoškolske ustanove, neophodnoj dokumentaciji i koracima koje treba da preduzmete.

Takođe, detaljno ćemo objasniti proces priznavanja stranih srednjoškolskih i visokoškolskih isprava, što je od velikog značaja za nastavak vašeg akademskog puta.

Pored toga, ovaj vodič sadrži i informacije o drugim važnim aspektima studiranja u Republici Srbiji, kako biste se što lakše integrisali u akademsku zajednicu.

Nadamo se da će vam ovaj vodič biti koristan i da će vam pomoći da ostvarite svoje obrazovne ciljeve u Republici Srbiji.

Srećno!

1.

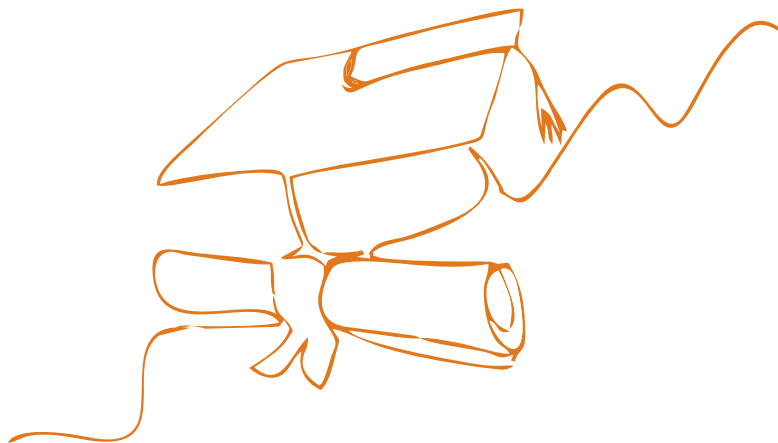
DA LI IMAM PRAVO NA VISOKO OBRAZOVANJE U REPUBLICI SRBIJI?

DA, lica kojima je odobreno pravo na azil, lica koja imaju status tražioca azila, lica koja uživaju privremenu zaštitu, kao i sva druga deca u statusu migranta imaju pravo na visoko obrazovanje pod istim uslovima u pogledu prethodnog obrazovanja kao i državljani Republike Srbije.

To znači da moraš da imaš diplomu o stečenom srednjem obrazovanju i potvrdu o pravnom statusu u Republici Srbiji (ličnu kartu za lice kome je odobren azil, ličnu kartu za lice koje traži azil, ličnu kartu za lice kome je odobrena privremena zaštita, ličnu kartu za stranca).

2.

GDE MOGU DA PODNESEM ZAHTEV ZA PRIZNAVANJE MOJE SREDNJOŠKOLSKE DIPLOME?

Zahtev za priznavanje strane srednjoškolske isprave (diplome) može se podneti na srpskom ili engleskom jeziku, neposredno u sedištu Agencije za kvalifikacije na adresi Majke Jevrosime 51 u Beogradu ili elektronskim putem na ovoj web adresi: <http://212.200.100.106:81/enicnaricsrednje/prijava/index.cfm>.

Na veb stranici Agencije za kvalifikacije <https://www.azk.gov.rs> mogu se pronaći detaljne informacije, uputstvo za pokretanje postupka priznavanja i instrukcije za plaćanje takse.

3.

ŠTA MI JE POTREBNO OD DOKUMENATA ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA I DA LI JE POTREBNO DA PLATIM TAKSU?

Uz zahtev potrebno je podneti:

1. Originalno svedočanstvo (ili overena kopija) o poslednjem završenom razredu srednje škole, odnosno svedočanstvo/diploma o završenoj srednjoj školi (ili overena kopija), koja, ako je potrebno, mora biti overena pečatom “Apostille”^{*} od strane nadležnog organa u zemlji u kojoj je izdat dokument.
2. Prevod svedočanstva poslednjeg završenog razreda na srpski jezik kod ovlašćenog sudskog tumača u Republici Srbiji za:

^{*} Za javne isprave iz država sa kojima Republika Srbija ima zaključene bilateralne ugovore o međusobnom oslobađanju javnih isprava od legalizacije nije potreban Apostille pečat, a to su: Republika Austrija, Kraljevina Belgija, Republika Belorusija, Bosna i Hercegovina, Republika Bugarska, Republika Grčka, Kiparska Republika, Mađarska, Republika Severna Makedonija, Mongolija, Republika Poljska, Rumunija, Ruska Federacija, Slovačka Republika, Ukrajina, Republika Francuska, Republika Hrvatska, Crna Gora, Češka Republika i Republika Slovenija.

- gimnazije određenog smera – svedočanstvo poslednjeg završenog razreda ili završnog razreda i maturalne diplome;
 - za srednje stručne škole u trogodišnjem i četvorogodišnjem trajanju određenog obrazovnog profila, prevodi se samo svedočanstvo poslednjeg završenog razreda i svedočanstvo/diploma o položenom maturalnom ili završnom ispitu.
3. Dokazi o svim prethodno završenim razredima u Republici Srbiji (ako je primenjivo) ili drugoj državi van zemlje porekla - overena kopija ili kopija uz original na uvid.
 4. Dokaz o uplati takse od 8.900 dinara.*

* Lica kojima je odobreno pravo na azil ili su tražioci azila mogu podneti Agenciji zahtev za oslobađanje plaćanja takse.

NAPOMENA:

Ako nemaš dokumenta o završenom srednjem obrazovanju, trenutno nema mogućnosti da ti se prizna srednje obrazovanje koje je preduslov za upis na visoko obrazovanje.

Republika Srbija je radi rešavanja ovog problema pristupila Evropskom Kvalifikacionom Pasošu za Izbeglice EQPR, ali je za primenu ovog instrumenta koji će omogućiti sprovođenje postupka priznavanja kvalifikacija migrantima koji nemaju dokumenta o školovanju potrebno izmeniti odgovarajuće propise Republike Srbije odgovarajući propisi Republike Srbije.

4.

POSTUPAK PRIZNAVANJA STRANE SREDNJOŠKOLSKE ISPRAVE

Ovim postupkom strana srednjoškolska isprava izjednačava se sa odgovarajućom javnom ispravom koja se izdaje u Republici Srbiji, a postupak se sprovodi u skladu sa odredbama Zakona o Nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije, ako međunarodnim ugovorom nije predviđeno drugačije.

Prilikom razmatranja strane školske isprave, uzima se u obzir sistem obrazovanja strane države, trajanje obrazovanja, nastavni plan i program, prava koja imaocu daje strana školska isprava i dru-

ge okolnosti od značaja za odlučivanje. Ukoliko se u postupku utvrdi da strani nastavni plan i program znatno odstupa od domaćeg sa kojim se upoređuje, priznavanje se uslovljava polaganjem određenih ispita, izradom određenih radova ili proverom znanja. Agencija za kvalifikacije može utvrđivanje ispita i proveru sposobnosti i veština poveriti posebnoj stručnoj komisiji odgovarajuće škole.

Postupak se završava izdavanjem rešenja o priznavanju strane školske isprave koja ima značaj javne isprave, i koja licu daje pravo na zapošljavanje i na upis na visoko obrazovanje, u skladu sa zakonom.

5.

KADA I GDE TREBA DA SE PRIJAVIM ZA UPIS NA VISOKOŠKOLSKU USTANOVU?

Pre nego što izabereš visokoškolsku ustanovu i studijski program koji želiš da upišeš važno je da proveriš da li su taj program i ta visokoškolska ustanova akreditovani.

Predlažemo ti da prvo pretražiš web stranice visokoškolskih ustanova i napraviš listu studijskih programa za koje si zainteresovan, a da nakon toga proveriš da li su akreditovani u vodiču za studente kojeg možeš naći na web stranici Nacionalnog tela za akreditaciju i osiguranje

kvaliteta u visokom obrazovanju <https://www.nat.rs/vodic-za-studente/>.

Kada nađeš odgovarajući akreditovani program, na web stranici visokoškolske ustanove ćeš videti informaciju o rokovima za prijavu za upis i eventualnim troškovima prijemnog ispita.

Uobičajeno vreme za prijavljivanje na fakultet je krajem juna, dok se prijemni ispiti obavljaju najkasnije do kraja prve nedelje jula, ali je najbolje da proveriš na web stranici visokoškolske ustanove.

6.

POSTUPAK AKADEMSKOG PRIZNAVANJA STRANE VISOKOŠKOLSKE ISPRAVE

Ukoliko si završio deo studija visokog obrazovanja ili imaš diplomu o završenom visokom obrazovanju i želiš da nastaviš studije, potrebno je da započneš proces priznavanja strane visokoškolske isprave tako što ćeš podneti zahtev za akademsko priznavanje na visokoškolskoj ustanovi koju želiš da studiraš.

Zahtev za akademsko priznavanje diplome podnosiš visokoškolskoj ustanovi na kojoj želiš da studiraš, i to:

- za studije na fakultetu zahtev podnosiš univerzitetu kojem taj fakultet pripada
- za strukovne studije zahtev podnosiš direktno akademiji strukovnih studija ili visokoj školi strukovnih studija

- za akademske studije na visokoj školi akademskih studija zahtev podnosiš na toj visokoj školi.

Priznavanje strane visokoškolske isprave sprovodi visokoškolska ustanova, po prethodno izvršenom vrednovanju stranog studijskog programa, odnosno dela studijskog programa kojim se imaocu te isprave utvrđuje pravo na nastavak obrazovanja, a sprovodi se u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju, ako međunarodnim ugovorom nije predviđeno drugačije.

Nastavak obrazovanja i/ili upis višeg obrazovnog stepena mogu biti uslovljeni obavezom sticanja dodatnih ishoda učenja ili odbijeni, ako se utvrdi postojanje suštinske razlike između vrste i nivoa postignutih znanja i veština i uslova za upis na određeni studijski program.

Kriterijume za utvrđivanje postojanja suštinske razlike između vrste i nivoa postignutih znanja i veština i uslova za upis na određeni studijski program i postupak akademskog priznavanja propisuje samostalna visokoškolska ustanova svojim opštim aktom.

Postupak akademskog priznavanja se završava izdavanjem rešenja o priznavanju strane visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja na samostalnoj visokoškolskoj ustanovi na kojoj je podnet zahtev.

Za postupak priznavanja strane visokoškolske isprave plaća se republička administrativna taksa u iznosu od 13.970 dinara, ali je moguće da visokoškolske ustanove dodatno naplaćuju ovu uslugu, zbog toga je važno da se o taksi detaljno raspitaš na visokoškolskoj ustanovi.

NAPOMENA:

Ako nemaš dokumenta o završenom delu studija ili o završenom visokom obrazovanju, trenutno nema mogućnosti da ti se prizna visokoškolska isprava koje je preduslov za nastavak školovanja na određenom nivou studija ili za upis na studije višeg nivoa visokog obrazovanja (strukovne specijalističke studije, master akademske ili strukovne studije, specijalističke akademske studije ili doktorske studije).

Republika Srbija je radi rešavanja ovog problema pristupila Evropskom Kvalifikacionom Pasošu za Izbeglice EQPR, ali je za primenu ovog instrumenta koji će omogućiti sprovođenje postupka priznavanja kvalifikacija ili dela studijskih programa migrantima koji nemaju dokumenta o školovanju, potrebno da se izmene odgovarajući propisi Republike Srbije.

7.

DA LI MOGU DA POLAŽEM PRIJEMNI ISPIT AKO NISAM DOBIO REŠENJE O PRIZNAVANJU STRANE SREDNJOŠKOLSKE ISPRAVE?

DA, na osnovu dokaza da si podneo zahtev za priznavanje svoje srednjoškolske isprave možeš da polažeš prijemni ispit i da budeš uslovno upisan na visokoškolsku ustanovu.

Konačan upis obavićeš nakon što preuzmeš rešenje o priznavanju iz Agencije za kvalifikacije.

8.

GDE PODNOSIM ZAHTEV ZA UPIS NA MASTER ILI DOKTORSKE STUDIJE?

13

Zahtev za upis na master ili doktorske studije, ali i na specijalističke strukovne i specijalističke akademske studije podnosiš visokoškolskoj ustanovi na kojoj želiš da studiraš.

Informacije o dokumentaciji koju je potrebno da dostaviš uz zahtev možeš da se informišeš ili na web stranici visokoškolske ustanove ili kontaktiranjem njihove službe koja se bavi priznavanjem stranih visokoškolskih isprava.

9.

DA LI IMAM PRAVO NA BESPLATNO ŠKOLOVANJE ILI MORAM DA PLATIM ŠKOLARINU NA VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI?

Pravo na jednak pristup visokom obrazovanju stranih državljana, uključujući lica kojima je odobreno pravo na azil i tražiocze azila u pogledu prethodnog obrazovanja ne podrazumeva i pravo na finansiranje iz budžeta Republike Srbije.

Međutim, postoje različiti programi podrške izbeglicama, tražiocima azila i migrantima pa ti savetujem da se o aktivnim programima informišeš na veb stranicama Ministarstva prosvete (www.prosveta.gov.rs), Međunarodne organizacije za migracije – IOM (serbia.iom.int/sr), Agencija Ujedinjenih nacija za izbeglice – UNHCR (www.unhcr.org/rs), kao i nevladinih organizacija koje se bave unapređivanjem položaja migranata.

10.

DA LI SE RAZLIKUJU PRAVILA ZA UPIS NA DRŽAVNE I PRIVATNE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE?

NE, pravila za upis su ista i na državnim i na privatnim visokoškolskim ustanovama.

Svaka visokoškolska ustanova, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju svojim opštim aktom utvrđuje način rangiranja i proveru znanja, sklonosti i sposobnosti. Zbog toga je potrebno da se na internet stranici visokoškolske ustanove proveriš kakva su pravila rangiranja i provere znanja, sklonosti i sposobnosti.

11.

DA LI JE POTREBNO DA IMAM VISOK NIVO ZNANJA SRPSKOG JEZIKA AKO JE JEZIK STUDIJSKOG PROGRAMA KOJI ŽELIM DA STUDIRAM ENGLISKI?

Nivo znanja srpskog jezika koji je potreban za studiranje na srpskom jeziku određuje visokoškolska ustanova.

Za studijski program na engleskom jeziku potrebno je znanje engleskog jezika na nivou koji utvrđuje ta visokoškolska ustanova.

